

symposium

Rookvrij leven

in de wijk

8 December

Ochtendprogramma

Dagvoorzitter: Jaap de Graaf

09.15-09.45 uur **Inloop en registratie**

09.45-09.50 uur **Welkom**

09.50-10.35 uur **Sprekers**

- **Marieke Helmus** (initiatiefnemer, projectleider Pharos)
- **Ton Coenen** (algemeen directeur GGD GHOR Nederland)
- **Victor Sannes** (directeur Voeding, Gezondheidsbescherming en Preventie, Ministerie van VWS)

10.35-11.20 uur **Dialoogtheater**

Mens in de Maak is het laboratorium Dr. Frank Kupper, verbonden aan de Vrije Universiteit Amsterdam. In het laboratorium worden creatieve werkvormen toegepast om openheid en samenwerking rondom complexe maatschappelijke vraagstukken te bevorderen. Eén van deze werkvormen is dialoogtheater. Tijdens het symposium gebruiken we dialoogtheater om de lessen van de wijkaanpak en de complexiteit van een rookvrije samenleving samen te verkennen.

11.20-11.35 uur **Pauze**

11.35-12.30 uur **Subsessies ronde 1**

1.1 Oordeelvrij in gesprek over roken: praktische handvatten (Laboratorium)

1.2 Komt een roker bij de dokter.... (Danswerkplaats)

1.3 De kracht van het sociaal domein – de sociaal werker en coach aan het woord (Hoog Vuur)

1.4 Social Design in de Wijkaanpak – Aan de slag met gespreksmiddelen (Amersfoort Vergaderen)

1.5 Samen Stoppen: Hoe inwoners elkaar ondersteunen (AV Brothers)

Middagprogramma

12.30-13.30 uur **Lunch en Rookvrij Museum**

13.30-14.15 uur Plenair: **Ideeëngenerator: Van wens naar werkelijkheid in 2026**

Na de lunch gaan we op een interactieve manier met elkaar in gesprek over een aantal kernvragen gericht op de borging van het programma en de geleerde lessen.

14.15-14.25 uur **Pauze**

14.25-15.25 uur **Subsessies ronde 2**

2.1 Motiveren kun je leren! Zo begeleid je mensen naar stoppen-met-roken hulp (Amersfoort Vergaderen)

2.2 Vapen in de wijk: hoe ga je het gesprek aan met jongeren (Plenaire zaal)

2.3 De kracht van storytelling bij stoppen met roken (Danswerkplaats)

2.4 Hoe werk je samen in de wijk? Praktijkvoorbeelden voor een succesvolle samenwerking (Hoog Vuur)

2.5 Cultuursensitief werken: Wat betekent het en hoe pas je het toe in de wijk? (Laboratorium)

2.6 Via actieonderzoek van wens naar werkelijkheid (AV Brothers)

15.25-15.35 uur **Pauze**

15.35-16.35 uur **Subsessies ronde 3**

3.1 Van wijk naar provincie – van lokaal succes naar een olievlek (Laboratorium)

3.2 Maatschappelijke impact zichtbaar maken: praktische tips over effectmetingen (Hoog Vuur)

3.3 Kom in actie voor verandering (Danswerkplaats)

3.4 Van inspiratie naar implementatie: de volgende stap in nicotinevrij (AV Brothers)

3.5 Rookvrije omgevingen: Inspiratie, strategie en samenwerking (Amersfoort Vergaderen)

16.45 uur Plenair: **Ludieke afsluiter in samenwerking met Muzus**

16.50 uur **Borrel**

Subsessie-overzicht

Ronde 1

1.1 Oordeelvrij in gesprek over roken: praktische handvatten

Hoe voer je als sociaal werker, zorgverlener of ervaringsdeskundige een open en oordeelvrij gesprek over gezondheid met bewoners? Vooral als iemand worstelt met opstapelende zorgen, net in Nederland woont of weinig houvast heeft in het dagelijks leven?

In deze workshop leer je hoe:

- Je je eigen oordelen kan herkennen en parkeren
- je samenwerkt met sleutelpersonen en figuren, waardoor je bij verschillende groepen leert aansluiten en echt contact maakt.
- Je 'breed' in gesprek gaat over gezondheid, welzijn en zingeving met bewoner en hoe integreer je roken (of andere gezondheidsonderwerpen) in dat gesprek
- Onze effectieve methodieken en tools morgen kan gaan gebruiken

Wie geven deze workshop:

- Sylvia Zuur, opbouwwerker Zorgdat Harderwijk
- Emin Karaaslan, secretaris Turkse Moskee Harderwijk en sleutelfiguur Rookvrij Leven Stadsdennen
- Marieke Helmus, strategisch adviseur/projectleider Pharos

1.2 Komt een roker bij de dokter....

Hoe betrek je de huisarts en andere eerstelijnsprofessionals bij de wijkaanpak rookvrij? Bob Vermeeren, fysiotherapeut en ambassadeur voor de wijkaanpak rookvrij, vertelt over zijn ervaringen en de manier waarop hij samenwerkt in de eerste- en tweedelijns. Slechts 25-55% van de eerstelijnsers vraagt rookgedrag uit. Zit de weerstand altijd bij de roker, of misschien ook bij de professional? En hoe kun jij straks aansluiten bij de dagelijkse praktijk? Wat helpt het om de reis die de inwoner moet afleggen inzichtelijk te maken? In deze verrassende workshop met beeld, muziek en verhalen, steek je met Bob de handen uit de mouwen om de samenwerking tussen de professionals aan te pakken en zo de inwoner beter en sneller op de goed plek te krijgen om te stoppen met roken. Stroop die mouwen op en let's go!

Wie geven deze workshop:

- Bob Vermeeren – de Groot, Praktijkhouder, fysio- en manueel therapeut en ambassadeur van de wijkaanpak rookvrij Lemmer

1.3 De kracht van het sociaal domein – de sociaal werker en coach aan het woord

Hoe kan het sociaal domein een sleutelrol spelen in het gesprek over stoppen met roken? In deze workshop krijg je inzicht in hoe sociaal werkers en buurtsportcoaches inwoners ondersteunen bij deze stap. Onderzoeker Sigrid presenteert de resultaten van het Trimbos/Pharos onderzoek naar de rol van professionals in het sociaal domein bij stoppen met roken. In twee proeftuinen is met financiering van ZonMW een aanpak ontwikkeld. De ervaringen die zijn opgedaan in deze proeftuinen worden toegelicht. Daarna vertellen de sociaal werker en de beweegmakelaar/ buurtsportcoach hoe zij gesprekken over roken starten, inwoners motiveren en verwijzen naar passende hulp.

Wie geven deze workshop:

- Sigrid Troelstra, onderzoeker Trimbos
- Meriel Hendriks, Beweegmakelaar en leefstijlcoach/ Sportbedrijf Deventer
- Miranda Verdouw, Sociaal Werker/Lev Groep

1.4 Social Design in de Wijkaanpak – Aan de slag met gespreksmiddelen

Hoe zet je Social Design in om jouw doelgroep te bereiken? In deze interactieve workshop ontdek je hoe deze aanpak werkt in de praktijk en hoe jij het kunt toepassen in jouw wijk. Je krijgt inzicht in hoe het juiste gespreksmiddel een grote impact kan hebben, en hoe je hiermee drempels verlaagt en gesprekken opent. In de workshop

ontwikkel je jouw eigen gespreksmiddel voor de doelgroep in je wijk. Welke vraag stel je? Wat wil je bereiken? Hoe breng je het gesprek op gang? Je gaat naar huis met een concreet prototype dat je kunt inzetten in jouw werk.

Wie geven deze workshop:

- Mies Loogman en Emmy van Thiel-de Nooy, Social designers MUZUS
- o.v.b. Jongerenwerker/Ervaringsdeskundige

1.5 Samen Stoppen: Hoe inwoners elkaar ondersteunen

Ontdek hoe inwoners elkaar kunnen ondersteunen bij het stoppen met roken. In deze interactieve workshop krijg je inzicht in initiatieven zoals steungroepen en inloophmomenten. We laten inspirerende voorbeelden uit de wijkaanpak Amsterdam Noord en Haarlem zien en bespreken hoe je zelf een ondersteuningsgroep kunt opzetten en begeleiden. Maar vertellen ook wat niet werkt. Praktische tips, ervaringen en handvatten helpen jou om inwoners te verbinden en samen een rookvrije toekomst te realiseren.

Wie geven deze workshop:

- Els Annegarn, welzijnswerker/maatschappelijk werker bij Doras en initiator van Gezond Noord.
- Henriette Dijkshoorn, Wijkregisseur Amsterdam Noord en de Baarsjes
- Madelon, Coördinator/Vrijwilliger Inloopgroep Amsterdam Noord
- Mitra Gilak, SMR-coach

Ronde 2

2.1 Motiveren kun je leren!

Zo begeleid je mensen naar stoppen-met-roken hulp

Veel rokers twifelen: ze willen stoppen, maar vinden het ook lastig om die stap te zetten. Motiverende gespreksvoering biedt een krachtige methode om gedragsverandering op gang te brengen. Joey Koert, trainer bij WeQuit, legt de theorie uit en geeft praktische tips en oefeningen.

Daarnaast vertellen SMR-coaches Nynke en Jannet hoe zij in Friesland (potentiële) stoppers weten te bereiken. Hoe maken zij écht contact? Wat werkt wel – en wat juist niet? Ze delen inspirerende voorbeelden van succesvolle interventies waarmee zij veel mensen hebben geholpen richting een rookvrij leven.

Wie geven deze workshop:

- Joey Koert, trainer WeQuit
- Nynke Postma, POH en SMR- coach
- Jannete Ozinga, SMR-Coach/Eetstoornis therapeut

2.2 Vapen in de wijk: hoe ga je het gesprek aan met jongeren?

Hoe voer je een goed gesprek over vaperen met jongeren in jouw wijk? In deze sessie delen Arnhem en Zutphen voorbeelden hoe zij dit hebben aangepakt.

- In Zutphen is een gesprekstoel ontwikkeld met en door jongeren.
- In Arnhem is de inzet van de Kansenmakers een hele belangrijke factor van het succes.

Verschillende gespreksmiddelen, de samenwerking met VO-scholen en de rol van sociale media komen aan bod.

Wie geven deze workshop:

- Femke Visser, Wijkregisseur Arnhem
- Sebastian Knobbbe, Kansenmakers Arnhem
- Joyce Dieleman, Wijkregisseur Zutphen
- Heidi Willems, Sociaal Werker/SMR coach Zutphen

2.3 De kracht van storytelling bij stoppen met roken

Hoe kom je als tot een overtuigend verhaal? Waarmee wil jij anderen inspireren? Waar gaat het je om? Aan de hand van kleine stukjes theorie, sprekende voorbeelden en zelf oefenen, neemt Leontine Hoogeweegen je in deze workshop mee in het ambacht van vertelkunst. Spelenderwijs ontdek je wat wel en niet werkt en hoe jij op eigen wijze met je verhalen een vuur aansteekt.

Tijdens deze workshop:

- ontdek je de essentie van storytelling;

- leer je hoe je pakkend kunt vertellen wat je geraakt heeft;
- hoor je het persoonlijke verhaal van een wijkbewoner;
- weet je hoe je storytelling kunt gebruiken om gedragsverandering in de wijk te stimuleren.

Wie geven deze workshop:

- Leontine Hoogeweegen, trainer bij Storytelling Trainingen!
- Verhalenverteller Wijkaanpak Breda

2.4 Hoe werk je samen in de wijk? Praktijkvoorbeelden voor een succesvolle samenwerking

Hoe werk je effectief samen in de wijk en bouw je aan een sterk netwerk? In deze workshop krijg je voorbeelden van een succesvolle samenwerking.

We gaan in gesprek over de rollen, taken en opdrachten die nodig zijn om samen impact te maken. En gaan in op wat je eigenlijk wel en niet als regisseur doet om te zorgen voor integrale samenwerking.

We delen veel praktijkvoorbeelden en laten zien waar de samenwerking goed ging en welke partners (niet alleen de voor de hand liggende...) belangrijk zijn voor een succesvolle wijkaanpak rookvrij.

Wie geven deze workshop:

- Marit Scheers, Wijkregisseur Deventer & Zwolle
- Baukje Coorens Wijk regisseur Roosendaal
- Nikki van den Heiligenberg, leefstijlcoach sociaal domein

2.5 Cultuursensitief werken: Wat betekent het en hoe pas je het toe in de wijk?

Hoe werk je cultuursensitief als het gaat om roken, en wat vraagt dat van jou in de wijk? In deze sessie krijg je inzicht in de theorie van Pharos over cultuursensitief werken en ontdek je wat nodig is om mensen met diverse achtergronden effectief te bereiken.

Daarnaast delen we praktijkervaringen uit (Hilversum, Soesterkwartier en Overvecht) en bespreken we hoe je deze aanpak concreet toepast in jouw werk. Een interactieve sessie vol tips en voorbeelden uit de praktijk.

Wie geven deze workshop:

- Tamer Alalloush, Senior Adviseur Ervaringsdeskundigheid/projectleider – Pharos
- Youssef el Markhous, Preventiedeskundige – Jellinek
- Mitra Gilak, SMR-Coach

2.6 Via actieonderzoek van wens naar werkelijkheid

Door een extra subsidie was het in Kennemerland mogelijk om actieonderzoek te verbinden aan de wijkaanpak. Hogeschool Inholland voerde het actieonderzoek uit (maar is helaas vandaag verhinderd).

Wat hield het actieonderzoek in? Hoe werkte dit uit in de praktijk? Wat leverde het op? Ervaar in de praktijk één van de laatste onderdelen in de aanpak: het ophalen van de meest impactvolle verhalen over de wijkaanpak.

Wie geeft deze workshop:

- Lida Samson, adviseur Publieke Gezondheid GGD Kennemerland
- Marjon Straver, GGD Kennemerland

Ronde 3

3.1 Van wijk naar provincie – van lokaal succes naar een olievlek

Hoe zorg je dat een wijkaanpak uitgroeit tot een provinciale beweging? In deze sessie laten we zien hoe vijf Friese wijken samenwerkten aan een integrale aanpak tegen roken en vaperen en hoe we deze successen hebben opgeschaald.

Vanuit de 5 wijken is eerst opgeschaald naar de gehele gemeente en uiteindelijk naar provinciaal niveau. Hierdoor profiteren nu ook de inwoners van de 13 Friese gemeenten zonder eigen wijkaanpak *In Gesprek Over Roken* van de opbrengsten. Met het project *In Gesprek Over Roken* doorbraken we taboes, maakten roken bespreekbaar en bouwden een netwerk van professionals, zetten in op bedrijven met praktische beroepen.

Zo maakten we een telbaar verschil voor de gezondheid en de portemonnee.

Wie geven deze workshop:

Namens de 5 Friese wijken; Drachten, Lemmer, Bolsward, Tytsjerksteradiel en Harlingen.

- Bilbo Schickenberg, Akke Hofstee, wijkregisseurs Lemmer (tranche 1) en Bolsward (tranche 4)
- Susanne Poiesz provinciaal regisseur.

3.2 Maatschappelijke impact zichtbaar maken: praktische tips over effectmetingen

Voor maatschappelijke interventies en programma's is één vraag ontzettend belangrijk, maar tegelijkertijd zeer lastig te beantwoorden: Wat werkt nu écht? Een effectmeting biedt niet alleen inzicht in wat werkt, maar vormt ook een krachtig instrument bij het maken van keuzes en het leren en verbeteren als organisatie. Dit werkt het beste wanneer je niet alleen kijkt naar harde cijfers, maar ook oog hebt voor subtiele veranderingen die moeilijker te kwantificeren zijn, zodat je ook recht doet aan de aard van de interventie. Aan de hand van de effectmeting van de Wijkaanpak Rookvrij Leven voor Iedereen nemen we de deelnemers van de workshop mee in de basis van het opzetten van een effectmeting en geven we concrete handvatten om dit toe te passen.

- Lessen en ervaringen uit de effectmeting van de Wijkaanpak Rookvrij Leven voor Iedereen
- Hoe kun je het effect meten van (semi-preventieve) maatschappelijke interventies?
- Hoe geef je zowel de kwantitatieve als de kwalitatieve effecten van een interventie de juiste waarde?
- Hoe bereik je inwoners die kwetsbaar of moeilijk te bereiken zijn voor onderzoek?

Wie geven deze workshop:

- Jesper Janssen, consultant bij Maatschappelijk adviesbureau Purpose
- Nikie Kuijt, consultant bij Maatschappelijk adviesbureau Purpose

3.3 Kom in actie voor verandering

Wat kun je als burger doen om jouw zaak onder de aandacht te brengen bij lokale politici? Meer dan je denkt. In deze workshop legt DeGoedeZaak uit hoe jij je onderwerp op de kaart zet en politici overtuigt van het belang van jouw onderwerp. Zet je idee om in een campagne voor verandering, en bereik mensen online en in levenden lijve met een petitie, social media of een originele actie. DeGoedeZaak is een burgerbeweging van meer dan 150.000 mensen uit alle hoeken van Nederland, en heeft de afgelopen 8 jaar veel lokale en landelijke overwinningen geboekt. Onze leden voeren actie om te vechten voor een eerlijker, duurzamer, inclusiever en rechtvaardiger Nederland. DeGoedeZaak helpt hen daarbij. Kom naar de workshop om hier meer over te weten te komen.

Wie geeft deze workshop:

- Ana en Elena van DeGoedeZaak

3.4 Van inspiratie naar implementatie: de volgende stap in nicotinevrij

Aan het einde van een dag vol inspiratie, ervaringen en inzichten kijken we samen vooruit: in het AZWA gaat het over een ketenaanpak Nicotinevrij, maar hoe maken we dat écht succesvol?

In deze interactieve workshop onderzoeken we samen:

- Welke tips en inzichten wil jij meegeven aan de makers van de basisfunctionaliteit/ketenaanpak?
- Hoe zorgen we ervoor dat de resultaten blijvend zijn?
- Wat is jouw persoonlijke bijdrage om dit succes verder te dragen?

We nodigen je van harte uit om mee te denken, je ervaringen te delen en samen de volgende stap te zetten. Jouw stem telt!

Wie geeft deze workshop:

- Inge Tissen, strategisch adviseur GGD GHOR Nederland

3.5 Rookvrije omgevingen: Inspiratie, strategie en samenwerking

De beweging 'Op weg naar een Rookvrije Generatie' is een initiatief van Hartstichting, KWF en Longfonds vanuit de samenwerking Gezondheidsfondsen voor Rookvrij. Zien roken, doet roken. Door omgevingen rookvrij te maken, worden jongeren minder verleid. Het helpt ex-rokers en stoppers om hun rookvrije leven vol te houden. Bovendien wordt schadelijk meerroken voorkomen en versterkt het de rookvrije norm.

We vertellen je in deze sessie meer over de beweging en de stappen die afgelopen jaren zijn gezet. We nemen je mee in onze strategie voor rookvrije omgevingen de komende jaren. Hier gaan we aan de hand van voorbeelden mee aan de slag. We horen ook graag jullie plannen voor de lokale praktijk, zodat we elkaar goed kunnen versterken.

Wie geven deze workshop:

- Paul Caubo, projectmedewerker bij Gezondheidsfondsen voor Rookvrij
- Rianca Scheffel, projectmanager/beleidsadviseur bij Gezondheidsfondsen voor Rookvrij